

Деякі види матеріального забезпечення, пільг, гарантій та послуг, встановлених законодавством для повнолітніх і неповнолітніх осіб з інвалідністю *^{1,2,3}

(* - передрук даного матеріалу або його частин без дозволу Мінсоцполітики не дозволяється)

¹- перелік не містить видів матеріального забезпечення, пільг, гарантій та послуг, передбачених для осіб з інвалідністю законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, за професійною ознакою, про ветеранів війни, про соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та ін.;

² - для правильного розуміння та користування пільгами рекомендується попередньо ознайомлюватися із нормативно-правовими актами, зазначеними після конкретного виду матеріального забезпечення, пільги, гарантії та послуги. Із усіма нормативно-правовими актами, вказаними нижче, можливо ознайомитися на офіційному веб-порталі Верховної Ради України (<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main>);

³ - місцеві органи влади можуть надавати додаткові пільги та матеріальну допомогу різним категоріям населення за рахунок коштів власних бюджетів (закони України „Про місцеве самоврядування в Україні” та „Про місцеві державні адміністрації”);

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти- інваліди
1	2	3	4	5	6
I. Позачергове обслуговування					
1. Право на позачергове обслуговування (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, які надають будь-які послуги населенню	Так	Так	Ні	Ні
II. Матеріальне забезпечення					
2. Право на пенсію та інші доплати (Закон України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, „Про пенсійне забезпечення” та інші закони) (за наявності необхідного страхового стажу (що не є обов'язковим для дітей інвалідів) та у разі втрати годувальника)	Органи Пенсійного фонду України за місцем проживання	Так	Так	Так	Так (призначається особі, яка здійснює догляд за дитиною інвалідом)

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
3. Право на державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам та надбавку на догляд (Закон України „Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам”, наказ Мінпраці, Мінфін, МОЗ від 30.04.2002 № 226/293/169 „Про затвердження Порядку надання державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам”)	Органи соціального захисту населення за місцем проживання	Так (тільки інвалідам з дитинства)	Так (тільки інвалідам з дитинства)	Так (тільки інвалідам з дитинства)	Так (призначається особі, яка здійснює догляд за дитиною інвалідом)
4. Право на державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам, а також на надбавку на догляд (Закон України „Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам”, постанова Кабінету Міністрів України від 02.04.2005 № 261 „Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам і державної соціальної допомоги на догляд” (тільки для інвалідів (крім інвалідів з дитинства), які не мають страхового стажу, середньомісячний сукупний дохід яких за останні 6 календарних місяців або 2 квартали не перевищує прожитковий для осіб, які втратили працездатність)	Органи соціального захисту населення за місцем проживання	Так (крім інвалідів з дитинства)	Так (крім інвалідів з дитинства)	Так (крім інвалідів з дитинства)	Ні
5. Право на державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям (Закон України „Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям”, постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 № 250 „Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям”) (тільки малозабезпеченим сім'ям, самотнім інвалідам, які з поважних або незалежних від них причин маю середньомісячний сукупний дохід нижчий від прожиткового мінімуму)	Органи соціального захисту населення за місцем проживання	Так	Так	Так	Так (призначається на уповноважену особу сім'ї)
6. Право на одночасне призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника і державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам (стаття 1 Закону України „Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам”) (тільки у разі смерті годувальника інваліда з дитинства та/або дитини-інваліда)	Органи Пенсійного фонду України та соціального захисту населення за місцем проживання	Так (тільки інвалідам з дитинства)	Так (тільки інвалідам з дитинства)	Так (тільки інвалідам з дитинства)	Так (призначається особі, яка здійснює догляд за дитиною-інвалідом)

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
<p>7. Право на отримання адресної безготівкової субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, а також субсидії готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 „Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива”) (тільки у разі наявності різниці між розміром плати за житлово-комунальні послуги, скраплений газ, тверде та рідке пічне побутове паливо у межах норм споживання з урахуванням пільг, які надаються відповідно до чинного законодавства і обсягом визначеного Кабінетом Міністрів України обов'язкового відсотка платежу)</p>	<p>Органи соціального захисту населення за місцем проживання</p>	<p>Так</p>	<p>Так</p>	<p>Так</p>	<p>Так (призначається на уповноважену особу сім'ї)</p>
<p>8. Право на одноразову матеріальну допомогу (постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 № 158 „Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання одноразової матеріальної допомоги інвалідам та непрацюючим малозабезпеченим особам”) (тільки для інвалідів та дітей-інвалідів, які отримують пенсію та/або державну соціальну допомогу відповідно до Законів України „Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам” і „Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам”, якщо розмір таких виплат у місяці, що передує місяцю звернення, не перевищує двох прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність)</p>	<p>Органи соціального захисту населення за місцем проживання</p>	<p>Так</p>	<p>Так</p>	<p>Так</p>	<p>Так (призначається законному представнику дитини-інваліда)</p>
<p>9. Право на компенсацію втрат частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного збору з пального для фізичних осіб, які користувалися пільгами щодо сплати податку з власників транспортних засобів (пункт 4 розділу XIX “Прикінцеві положення” Податкового кодексу)</p>	<p>Органи соціального захисту населення за місцем проживання</p>	<p>Так (якщо інвалід був забезпечений автомобілем згідно з постановою Кабінету</p>	<p>Так (якщо інвалід був забезпечений автомобілем згідно з постановою Кабінету</p>	<p>Так (якщо інвалід був забезпечений автомобілем згідно з постановою Кабінету</p>	<p>Так (призначається законним представникам дітей-інвалідів, які були забезпечені автомобілями</p>

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
України, постанова Кабінету Міністрів України від 12.02.2014 № 60 „Про затвердження Порядку виплати компенсації втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного збору з пального для фізичних осіб, які користувалися пільгами щодо сплати податку з власників транспортних засобів”		Міністрів України від 19.07.2006 № 999, і користується зареєстрованим відповідним транспортним засобом)	Міністрів України від 19.07.2006 № 999, і користується зареєстрованим відповідним транспортним засобом)	Міністрів України від 19.07.2006 № 999, і користується зареєстрованим відповідним транспортним засобом)	згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 19.07.2006 № 999, і користується зареєстрованим і відповідними транспортними засобами))
III. Пільгове оподаткування					
10. Право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги у розмірі, що дорівнює 150 відсоткам прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, - для будь-якого платника податку (підпункт 169.1.3 пункту 169.1 статті 169 Податкового кодексу України)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підприємств, де працюють відповідні особи	Так	Так	Ні	Так (особі, яка утримує дитину-інваліда - у розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 років)
11. Право на оподаткування деяких об'єктів спадщини за нульовою ставкою (підпункт "б" підпункту 174.2.1 пункту 174.2 статті 174 Податкового кодексу України)	Органи податкової інспекції	Так (якщо інвалід I групи є успадковувачем)	Ні	Ні	Так (якщо дитина-інвалід є успадковувачем)
12. Право на виключення із об'єкту оподаткування об'єкту житлової нерухомості (підпункт "е" підпункту 265.2.2 пункту 265.2 статті 265 Податкового кодексу України)	Органи податкової інспекції	Ні	Ні	Ні	Так (дітям-інвалідам, які виховуються одинокими матерями (батьками), але не більше одного об'єкта на дитину)

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
13. Право на звільнення від сплати туристичного збору (підпункт "в" підпункту 268.2.2 пункту 268.2 статті 268 Податкового кодексу України)	Заклади розміщення	Так	Так	Так	Так
14. Право на звільнення від сплати податку для фізичних осіб за земельні ділянки (підпункт 281.1.1 пункту 281.1 статті 281 Податкового кодексу України) <i>(поширюється тільки на одну земельну ділянку за кожним видом використання у межах граничних норм)</i>	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так	Так	Ні	Ні
IV. Медичне забезпечення					
15. Право на безплатне придбання лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Заклади охорони здоров'я за місцем проживання / Аптеки	Ні	Ні	Ні	Так
16. Право на безплатне придбання лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування, за умови, що вони отримують пенсію, що не перевищує мінімального розміру пенсії, або державну соціальну допомогу, призначену замість пенсії (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Заклади охорони здоров'я за місцем проживання / Аптеки	Так	Так	Так	Так
17. Право на придбання лікарських засобів за рецептами лікарів з оплатою 50 відсотків їх вартості при амбулаторному лікуванні (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Заклади охорони здоров'я за місцем проживання / Аптеки	Так	Так	Ні	Ні

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
V. Санаторно-курортне лікування та оздоровлення					
<p>18. Право на безплатне забезпечення санаторно-курортними путівками за наявності медичних показань (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, постанова кабінету Міністрів України від 22.02.2006 № 187 „Про затвердження Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчими органами міських рад”, постанова кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1345 „Про затвердження Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками дітей-інвалідів”, наказ МОЗ від 12.01.2009 № 4 „Про направлення дітей на санаторно-курортне лікування в санаторно-курортні заклади (крім туберкульозного профілю), наказ МОЗ від 30.04.2009 № 287 „Про направлення на санаторне лікування хворих на туберкульоз та осіб із груп ризику”)</p>	Органи соціального захисту населення та охорони здоров'я за місцем проживання	Так	Так	Так	Так
<p>19. Право на грошову компенсацію замість санаторно-курортної путівки та вартості самостійного санаторно-курортного лікування (стаття 29 Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, постанова кабінету Міністрів України від 07.02.2007 № 150 „Про затвердження Порядку виплати деяким категоріям інвалідів грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки та вартості самостійного санаторно-курортного лікування”)</p>	Органи соціального захисту населення за місцем проживання	Так	Так	Так	Так (призначається особі, яка здійснює догляд)
<p>20. Право на безоплатне або пільгове оздоровлення і відпочинок в дитячому центрі "Молода гвардія" (постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 № 227 „Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для організації оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, в дитячих центрах „Артек” і „Молода гвардія”, наказ Мінсоцполітики від 20.03.2012 № 153 „Про затвердження Положення про порядок</p>	Органи з питань сім'ї та дітей за місцем проживання	Ні	Ні	Ні	Так (призначається особі, яка здійснює догляд)

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
направлення дітей для оздоровлення та відпочинку до державного підприємства „Український дитячий центр „Молода гвардія” за рахунок бюджетних коштів”)					
VI. Соціальні послуги					
21. Право на надання безоплатно або за плату, або із встановленням диференційованої плати соціальних послуг (Закон України „Про соціальні послуги”, постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417 „Деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), постанова Кабінету Міністрів України від 19.12.2012 № 1184 „Про затвердження Порядку надання соціальних послуг із встановленням диференційованої плати та внесення змін до переліку соціальних послуг, умов та порядку їх надання структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг)”, постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 № 12 „Про порядок надання платних соціальних послуг та затвердження їх переліку”, наказ Мінсоцполітики від 03.09.2012 № 537 „Про затвердження Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати”), наказ Мінпраці від 29.12.2001 № 549 „Про затвердження типових положень про будинки-інтернати (пансіонати) для громадян похилого віку, інвалідів та дітей”	Органи соціального захисту населення за місцем проживання	Так	Так	Так	Так
VII. Технічні та інші засоби реабілітації і вироби медичного призначення					
22. Право на безоплатне забезпечення за наявності відповідного медичного висновку технічними та іншими засобами реабілітації (протезно-ортопедичні вироби, в тому числі ортопедичне взуття; спеціальні засоби для самообслуговування та догляду; засоби для пересування; допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому; меблі та оснащення; спеціальні засоби для	Органи соціального захисту населення за місцем проживання	Так	Так	Так	Так

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
орієнтування, спілкування та обміну інформацією) (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, стаття 26 Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 № 321 „Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів”)					
23. Право на безоплатне забезпечення за наявності відповідного медичного висновку слуховими апаратами, сечоприймачами чоловічими та жіночими, високопоглинальними прокладками для жінок, які страждають нетриманням сечі, калоприймачами, підгузниками, а також технічними засобами з мовним виводом: глюкометрами, термометрами та тонометрами (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, стаття 26 Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1301 „Про затвердження Порядку забезпечення інвалідів і дітей-інвалідів технічними та іншими засобами”)	Заклади охорони здоров'я за місцем проживання для використання в амбулаторних та побутових умовах	Так	Так	Так	Так
24. Право на безоплатне забезпечення за наявності відповідного медичного висновку штучними протезами клапанів серця, біфуркаційними судинними протезами, лінійними судинними протезами, кондуїтами, електрокардіостимуляторами, оксигенаторами, наборами для проведення коронарографії, наборами для стентування коронарних судин без лікувального покриття, наборами для проведення аортокоронарного шунтування, наборами для імплантації механічного клапана серця, однокамерними ШВРС (SSI) з біполярними електродами, двокамерними ШВР (DDDR), кардіовертерами-дефібриляторами однокамерні, кардіовертерами-дефібриляторами двокамерними, протезами очей, епіпротезами, орбітальні імплантантами, протезами щелепами, протезами зубів, кохлеарними імплантантами,	Заклади охорони здоров'я, в яких відбувається лікування в стаціонарних умовах	Так	Так	Так	Так

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
голосовими протезами, протезами вушної раковини, клапанними лікворозшунтуючими імплантатами, ендопротезами суглобів, в тому числі ендопротезами суглобів з видовженням для онкологічних хворих (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, стаття 26 Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1301 „Про затвердження Порядку забезпечення інвалідів і дітей-інвалідів технічними та іншими засобами”)					
VIII. Автомобілі, їх зберігання та паркування, страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів					
25. Право на безоплатне чи пільгове забезпечення автомобілями за наявності відповідного медичного висновку (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, стаття 26 Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 19.07.2006 № 999 „Про затвердження Порядку забезпечення інвалідів автомобілями”)	Органи соціального захисту населення у регіоні	Так	Так	Так	Так (надається особі, яка здійснює догляд)
26. Право на виплати грошових компенсацій на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування (стаття 28 Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 14.02.2007 № 228 „Про порядок виплати та розміри грошових компенсацій на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування”)	Органи соціального захисту населення у регіоні	Так	Так	Так	Так (призначається особі, яка здійснює догляд)
27. Право на безоплатне паркування і зберігання транспортних засобів (стаття 30 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 585 „Про затвердження Порядку надання	Спеціально обладнані або відведені майданчики для	Так (тільки інвалідам з ураженням опорно-	Так (тільки інвалідам з ураженням опорно-	Так (тільки інвалідам з ураженням опорно-	Так (тільки законним представникам дітей-інвалідів)

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
пільг інвалідам, членам їх сімей, законним представникам інвалідів (дітей-інвалідів), підприємствам, установам, організаціям громадських організацій інвалідів та сфери соціального захисту населення на безоплатне паркування і зберігання транспортних засобів”)	паркування, а також автостоянки, на яких надаються послуги із зберігання транспортних засобів, крім автостоянок - гаражних кооперативів	рухового апарату, які є власниками транспортних засобів)	рухового апарату, які є власниками транспортних засобів)	рухового апарату, які є власниками транспортних засобів)	
28. Право на виділення земельних ділянок під будівництво гаражів для автомобілів з ручним керуванням поблизу місця проживання (стаття 30 Закон3 України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Органи місцевого самоврядування	Так (тільки інвалідам з ураженням із захворюванням и опорно-рухового апарату)	Так (тільки інвалідам з ураженням із захворюванням и опорно-рухового апарату)	Так (тільки інвалідам з ураженням із захворюванням и опорно-рухового апарату)	Так (тільки дітям-інвалідам з ураженням із захворюванням и опорно-рухового апарату)
29. Право на звільнення від притягнення до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування засобами транспорту щодо осіб, які користуються цими засобами в зв'язку з інвалідністю, за винятком випадків керування в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, а також у разі невиконання вимоги працівника міліції про зупинку транспортного засобу, залишення на порушення вимог встановлених правил місця дорожньо-транспортної пригоди, учасниками якої вони є, ухилення від огляду на наявність алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції (статті 30 ¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення)	Суди	Так	Так	Так	Ні

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
<p>30. Право на звільнення від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів на території України (пункт 13.1 статті 13 Закон України „Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”). Відшкодування збитків від дорожньо-транспортної пригоди, винуватцями якої є зазначені особи, проводить Моторне (транспортне) страхове бюро України у порядку, визначеному зазначеним Законом.</p>		Так (тільки інвалідам I групи, які особисто керують належними їм транспортними засобами)	Ні	Ні	Ні
<p>31. Право на зменшення розміру страхового платежу за одним внутрішнім договором страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів на території України на 50 відсотків (тільки якщо є громадянином України та на транспортний засіб із робочим об'ємом двигуна до 2500 сантиметрів кубічних включно, що належить цьому громадянину на праві власності, а також за умови особистого керування таким транспортним засобом без мети надання платних послуг з перевезення пасажирів або вантажу) (пункт 13.2 статті 13 Закон України „Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”)</p>		Ні	Так	Ні	Ні
IX. Реабілітаційні послуги					
<p>32. Право на безоплатне надання реабілітаційних послуг за наявності відповідного медичного висновку (стаття 36 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, стаття 32 Закону України „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 80 „Про затвердження Порядку надання інвалідам та дітям-інвалідам реабілітаційних послуг”)</p>	Органи соціального захисту населення у регіоні	Так	Так	Так	Так

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
Х. Профорієнтація та освіта					
33. Право на безоплатне дошкільне виховання, здобуття освіти у державних навчальних закладах на рівні, що відповідає їх здібностям і можливостям (стаття 21 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” та стаття 3 Закону України „Про освіту”)	Заклади освіти	Так	Так	Так	Так
34. Право на безоплатні послуги з професійної орієнтації (статті 7, 9, 12, 32 та 33 Закону України „Про зайнятість населення”, наказ Мінсоцполітики від 03.01.2013 №2 „Про затвердження Порядку надання територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, послуг з професійної орієнтації”)	Центри зайнятості	Так	Так	Так	Так
35. Право на зарахування поза конкурсом до вищих та професійно-технічних навчальних закладів (стаття 22 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”) <i>(тільки у разі складення вступних іспитів (вступних випробувань) з позитивним результатом і відсутності протипоказань для навчання за обраною професією (спеціальністю) та спеціалізацією)</i>	Заклади освіти	Так	Так	Так (крім ВНЗ)	Так
36. Право на переважне зарахування до вищих та професійно-технічних навчальних закладів (стаття 22 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”) <i>(тільки у яких: обидва батьки є інвалідами; один з батьків - інвалід, а інший помер; одинока матір з числа інвалідів; батько - інвалід, який виховує дитину без матері)</i>	Заклади освіти	Так	Так	Так	Так
37. Право на одержання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти (стаття 3 Закону України „Про вищу освіту”, стаття 11 Закону України „Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.2003 № 916 „Про затвердження Порядку надання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти”)	Органи освіти	Так	Так	Так	Так

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
38. Право на одержання фінансової допомоги на безповоротній основі на оплату вартості навчання інвалідів та перекваліфікації їх шляхом відшкодування навчальному закладу витрат з навчання інваліда (стаття 20 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 70 „Про реалізацію статей 19 і 20 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, наказ Мінпраці від 06.09.2010 № 270 „Про затвердження Інструкції з надання фінансової допомоги на поворотній і безповоротній основі та цільової позики за рахунок сум адміністративно-господарських санкцій та пені, що надходять до державного бюджету за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів”)	Відділення Фонду соціального захисту інвалідів	Так	Так	Так	Так
39. Право на професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації у разі отримання статусу безробітного (стаття 35 Закону України „Про зайнятість населення”, наказ Мінсоцполітики та МОН від 31.05.2013 № 318/655 „Про затвердження Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних”)	Центри зайнятості	Так	Так	Так	Так
40. Право на отримання ваучера для перепідготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації та здобуття освіти на базі вже здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня, за професіями та спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності (стаття 30 Закону України “Про зайнятість населення”, постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 207 “Про затвердження Порядку видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності осіб на ринку праці”)	Центри зайнятості, заклади освіти, Фонд загально-обов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	Так (тільки особами віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше 15 років)	Так (тільки особами віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше 15 років)	Так (тільки особами віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше 15 років)	Ні
41. Право на соціальні стипендії (постанови Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 № 882 „Питання стипендіального забезпечення”)	Заклади освіти	Так	Так	Так	Так

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
42. Право на підтвердження кваліфікації за результатами неформального професійного навчання за робітничими професіями (стаття 34 Закону України “Про зайнятість населення”, постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 340 “Про затвердження Порядку підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями”)	Центри зайнятості, підприємства, установи, організації (суб’єкти підтвердження)	Так	Так	Так	Ні
43. Право вибору місця роботи з наявних варіантів або за бажанням право вільного працевлаштування після закінчення навчального закладу	Заклади освіти	Так	Так	Так	Так
XI. Зайнятість та працевлаштування інвалідів					
44. Право на безоплатне користування послугами зі сприяння у працевлаштуванні (стаття 9 Закону України “Про зайнятість населення”, наказ Мінсоцполітики від 20.03.2013 № 198 „Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу”)	Центри зайнятості	Так	Так	Так	Так (від 15 років)
45. Право на прийняття на роботу відповідно до рекомендації медико-соціальної експертизи без встановлення випробування (стаття 26 Кодексу законів про працю України)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так	Так	Так	Ні
46. Забороняється тимчасове переведення без згоди на іншу роботу, не обумовлену трудовим договором, у тому числі у зв’язку для відвернення або ліквідації наслідків стихійного лиха, епідемій, епізоотій, виробничих аварій, а також інших обставин, які ставлять або можуть поставити під загрозу життя чи нормальні життєві умови людей (стаття 33 Кодексу законів про працю України)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Ні	Ні	Ні	Так (як особа віком до 18 років)

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
47. Право на розірвання в обов'язковому порядку трудового договору у строк, про який просить, у разі, коли заява про звільнення з роботи за власним бажанням зумовлена неможливістю продовжувати роботу (переїзд на нове місце проживання; переведення чоловіка або дружини на роботу в іншу місцевість; вступ до навчального закладу; неможливість проживання у даній місцевості, підтверджена медичним висновком; вагітність; догляд за дитиною до досягнення нею чотирнадцятирічного віку або дитиною-інвалідом; догляд за хворим членом сім'ї відповідно до медичного висновку або інвалідом I групи; вихід на пенсію; прийняття на роботу за конкурсом, а також з інших поважних причин) (стаття 38 Кодексу законів про працю України)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так (за наявності перелічених обставин)	Так (за наявності перелічених обставин)	Так (за наявності перелічених обставин)	Так (за наявності перелічених обставин)
48. Право на дострокове розірванню строкового трудового договору в обов'язковому порядку на вимогу працівника в разі його хвороби або інвалідності, які перешкоджають виконанню роботи за договором (стаття 39 Кодексу законів про працю України)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так (за наявності перелічених обставин)	Так (за наявності перелічених обставин)	Так (за наявності перелічених обставин)	Так (за наявності перелічених обставин)
49. Право на залучення до надурочних робіт та робіт у нічний час лише за згодою і за умови, що це не суперечить медичним рекомендаціям (стаття 55, 63, 172, 177 Кодексу законів про працю України)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так	Так	Так	Так
50. Право на встановлення на прохання неповного робочого дня або неповного робочого тижня (стаття 56 Кодексу законів про працю України)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так	Так	Так	Так

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
XII. Відпустки та лікарняні листи					
51. Право на надання щорічної основної відпустки тривалістю 30 календарних днів (стаття 6 Закону України „Про відпустки”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так	Так	Ні	Ні
52. Право на надання щорічної основної відпустки тривалістю 26 календарних днів (стаття 6 Закону України „Про відпустки”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Ні	Ні	Так	Ні
53. Право на надання щорічних відпусток повної тривалості до настання шестимісячного терміну безперервної роботи у перший рік роботи на даному підприємстві за бажанням працівника (стаття 10 Закону України „Про відпустки”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так	Так	Так	Так
54. Право на надання щорічних відпусток за бажанням працівника в зручний для нього час (стаття 10 Закону України „Про відпустки”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так	Так	Так	Так

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
55. Право на надання в обов'язковому порядку відпустки без збереження заробітної плати за бажанням працівника тривалістю до 30 календарних днів щорічно (стаття 25 Закону України „Про відпустки”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Ні	Ні	Так	Ні
56. Право на надання в обов'язковому порядку відпустки без збереження заробітної плати за бажанням працівника тривалістю до 60 календарних днів щорічно (стаття 25 Закону України „Про відпустки”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють відповідні особи	Так	Так	Ні	Ні
57. Право на надання допомоги по тимчасовій непрацездатності по догляду за хворим членом сім'ї (крім догляду за хворою дитиною віком до 14 років) з першого дня, але не більш як за 3 календарні дні, а у виняткових випадках, з урахуванням тяжкості хвороби члена сім'ї та побутових обставин, - не більш як за 7 календарних днів (стаття 35 Закону України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють застраховані особи	Так	Так	Так	Ні
58. Право на надання допомоги по тимчасовій непрацездатності у разі захворювання матері або іншої особи, яка фактично здійснює догляд за цією дитиною, з першого дня за весь період захворювання (стаття 35 Закону України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, де працюють застраховані особи	Так	Так	Так	Ні

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
59. Право на надання допомоги по тимчасовій непрацездатності у разі тимчасового переведення відповідно до медичного висновку на легшу, нижчеоплачувану роботу з першого дня за час такої роботи, але не більш як за два місяці (стаття 35 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підприємств, де працюють застраховані особи	Так	Так	Так	Ні
60. Право на надання допомоги по тимчасовій непрацездатності у разі здійснення протезування за медичними показаннями в стаціонарі протезно-ортопедичного підприємства з першого дня за весь період перебування в цьому підприємстві з урахуванням часу на проїзд до протезно-ортопедичного підприємства і назад (стаття 35 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підприємств, де працюють застраховані особи	Так	Так	Так	Ні
61. Право на надання допомоги по тимчасовій непрацездатності в разі здійснення санаторно-курортного лікування, якщо тривалість щорічної (основної та додаткової) відпустки недостатня для лікування та проїзду до санаторно-курортного закладу і назад (стаття 35 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підприємств, де працюють застраховані особи	Так	Так	Так	Ні
62. Право на надання допомоги по тимчасовій непрацездатності за весь час перебування у санаторно-курортному закладі (з урахуванням часу на проїзд до санаторно-курортного закладу і у зворотному напрямку) в разі направлення безпосередньо із стаціонару лікувального закладу на лікування в реабілітаційне відділення санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм (стаття 35 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підприємств, де працюють застраховані особи	Так	Так	Так	Ні

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
XIII. Проїзд					
63. Право на позачергове обслуговування в касах міського та міжміського транспорту (стаття 38 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування, які здійснюють продаж квитків	Так	Так	Ні	Ні
64. Право на безплатний проїзд у пасажирському міському транспорті (крім метрополітену і таксі), а також всіма видами приміського транспорту (стаття 38-1 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Усі види пасажирського міського транспорту (крім метрополітену і таксі), а також всі види приміського транспорту	Так (у т.ч. разом з однією супроводжуючою особою)	Так	Так	Так (у т.ч. разом з однією супроводжуючою особою)
65. Право на безплатний проїзд у метро для інвалідів і дітей інвалідів по зору і з ураженням опорно-рухового апарату (стаття 38-1 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Метро	Так (у т.ч. разом з однією супроводжуючою особою)	Так	Ні	Так (у т.ч. разом з однією супроводжуючою особою)
66. Право на 50-відсоткову знижку вартості проїзду на внутрішніх лініях (маршрутах) повітряного, залізничного, річкового та автомобільного транспорту в період з 1 жовтня по 15 травня (стаття 38-1 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Усі види повітряного, залізничного, річкового та автомобільного транспорту	Так (у т.ч. разом з однією супроводжуючою особою)	Так	Так	Так (у т.ч. разом з однією супроводжуючою особою)
67. Право на безплатне перевезення інвалідних колясок, спеціальної апаратури та обладнання, якими користуються інваліди, у пасажирському салоні повітряного судна (тільки якщо для цього, на думку авіаційного перевізника, є достатньо місця та якщо це відповідає вимогам безпеки) (стаття 102 Повітряного кодексу України)	Усі авіаційні перевізники	Так	Так	Так	Так

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
68. Право на безплатне перевезення службових тварин, які супроводжують інваліда, у пасажирському салоні повітряного судна (тільки за умови дотримання правил експлуатації повітряного судна) (стаття 102 Повітряного кодексу України)	Усі авіаційні перевізники	Так	Так	Так	Так
XIV. Зв'язок та інформація					
69. Право на безплатне користування радіотрансляційною точкою (стаття 35 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Укртелеком	Так (тільки інвалідам по зору)	Так (тільки інвалідам по зору)	Ні	Ні
70. Право на пільгове (у межах визначених норм) та позачергове встановлення квартирних телефонів (стаття 35 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Укртелеком	Так	Так	Ні	Ні
71. Право на встановлення оплати послуг електрозв'язку за місцеві телефонні розмови з квартирних телефонів за почасовим (похвилинним, посекундним) обліком їх тривалості тільки за згодою (стаття 35 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”)	Укртелеком	Так	Так	Ні	Ні
72. Право на безкоштовну передплату одного друкованого періодичного видання (перелік визначається Мінсоцполітики) на рік на одного інваліда (сім'ю інваліда) (постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 №70 „Про реалізацію статей 19 і 20 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, наказ Мінпраці від 06.09.2010 № 270 „Про затвердження Інструкції з надання фінансової допомоги на поворотній і безповоротній основі та цільової позики за рахунок сум адміністративно-господарських санкцій та пені, що надходять до державного бюджету за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів”)	Відділення Фонду соціального захисту інвалідів	Так	Так	Ні	Ні

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
XV. Доступ до культури, фізкультури та спорту					
73. Право на безкоштовне відвідування закладів культури (стаття 8 Закону України „Про культуру”, наказ Мінкультури від 30.01.2013 № 43 „Про реалізацію права соціально незахищених верств населення на відвідування підприємств, установ та організацій, які належать до сфери управління Мінкультури України, на пільгових умовах”) (тільки один день останнього тижня місяця (інформацію щодо визначення такого дня розміщується на сайті підприємства, установи та організації)	Концертні організації, театри, цирку, музеї та заповідники, що належать до сфери управління Міністерства культури України	Так	Так	Так (якщо вони є учнями середніх спеціальних навчальних закладів, студентами вузів, пенсіонерами)	Так (якщо вони є дітьми дошкільного віку, учнями середніх спеціальних навчальних закладів, студентами вузів)
74. Право на безплатно або на пільгових умовах користування культурно-видовищними закладами і спортивними спорудами, для занять фізкультурою і спортом (стаття 34 Закон України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”) (тільки згідно з рішеннями органів місцевого самоврядування)	Заклади культури, фізкультури та спорту	Так	Так	Так	Так
XVI. Поліпшення житлових умов					
75. Право на безоплатне першочергове поліпшення житлових умов не із житлового фонду соціального призначення (стаття 45 Житлового кодексу Української РСР) (тільки якщо перебуває на обліку як потребуючий поліпшення житлових умов)	Виконавчі комітети органів місцевого самоврядування	Так (тільки інвалідам праці або якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)	Так (тільки інвалідам праці або якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)	Так (якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)	Так (якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)
76. Право на безоплатне позачергове поліпшення житлових умов не із житлового фонду соціального призначення (стаття 46 Житлового кодексу Української РСР) (тільки якщо перебуває на обліку як потребуючий поліпшення житлових умов та у разі якщо за висновком медико-соціальної експертизи вони можуть здійснювати самообслуговування і вести самостійний спосіб життя)	Виконавчі комітети органів місцевого самоврядування	Ні	Ні	Ні	Так (тільки дітям-інвалідам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування)

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
77. Право на безоплатне позачергове отримання квартир або садибних (одноквартирних) жилих будинків із житлового фонду соціального призначення, за наявності в них права на отримання такого житла (Закон України „Про житловий фонд соціального призначення”)	Виконавчі комітети органів місцевого самоврядування	Ні	Ні	Ні	Так (тільки дітям-інвалідам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування)
78. Право на безоплатне першочергове отримання квартир або садибних (одноквартирних) жилих будинків із житлового фонду соціального призначення, за наявності в них права на отримання такого житла (Закон України „Про житловий фонд соціального призначення”)	Виконавчі комітети органів місцевого самоврядування	Так	Так	Так (якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)	Так (якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)
79. Право на понаднормативну жилу площу у вигляді кімнати або в розмірі десяти квадратних метрів (стаття 49 Житлового кодексу Української РСР) <i>(тільки якщо перебуває на обліку як потребуючий поліпшення житлових умов)</i>	Виконавчі комітети органів місцевого самоврядування	Так (якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)	Так (якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)	Так (якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)	Так (якщо хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, визначених МОЗ)
80. Право на поліпшення житлових умов на нижніх поверхах або в будинках з ліфтами (стаття 50 Житлового кодексу Української РСР) <i>(тільки за висновком лікувально-профілактичного закладу та на їх прохання)</i>	Виконавчі комітети органів місцевого самоврядування	Так	Так	Так	Так
81. Забороняється виселення з службових жилих приміщень без надання іншого жилого приміщення	Власники службового (балансоутримувачі) житла	Так	Так	Ні	Ні

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
XVII. Правова допомога					
82. Право на безоплатну вторинну правову допомогу, зокрема (1) захист від обвинувачення; 2) здійснення представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; 3) складення документів процесуального характеру (стаття 14 Закону України „Про безоплатну правову допомогу”) <i>(тільки у разі якщо отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб)</i>	Інформацію про суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги слід дізнаватися в управліннях юстиції	Так	Так	Так	Так
83. Право на безоплатну вторинну правову допомогу, зокрема (1) здійснення представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; 2) складення документів процесуального характеру (стаття 14 Закону України „Про безоплатну правову допомогу”)	Інформацію про суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги слід дізнаватися в управліннях юстиції	Так (тільки у випадку, якщо суд щодо них розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, а також про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку)	Так (тільки у випадку, якщо суд щодо них розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, а також про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку)	Так (тільки у випадку, якщо суд щодо них розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку)	Так (тільки у випадку, якщо суд щодо них розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку)
84. Право на звільнення від сплати державного мита (стаття 5 Декрету Кабінету Міністрів України „Про державне мито”, яким встановлено перелік об'єктів справляння державного мита від якого звільняються пільговики)	Підприємства, установи та організації, які надають послуги після сплати мита	Так	Так	Ні	Ні
85. Право на звільнення від сплати судового збору (стаття 5 Закону України „Про судовий збір”)	Суди	Так	Так	Так (законним представникам дітей-інвалідів)	Ні

Матеріальне забезпечення, пільги, гарантії та послуги, встановлені законодавством для інвалідів і дітей - інвалідів	Орган, що здійснює реалізацію права	Інваліди I групи	Інваліди II групи	Інваліди III групи	Діти-інваліди
1	2	3	4	5	6
XVIII. Притягнення до відповідальності					
86. Право на звільнення від притягнення до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування засобами транспорту щодо осіб, які користуються цими засобами в зв'язку з інвалідністю, за винятком випадків керування в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, а також у разі невиконання вимоги працівника міліції про зупинку транспортного засобу, залишення на порушення вимог встановлених правил місця дорожньо-транспортної пригоди, учасниками якої вони є, ухилення від огляду на наявність алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції (статті 30 ¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення)	Суди	Так	Так	Так	Ні
87. Право на звільнення від притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності у вигляді громадських робіт (стаття 30 ¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення та стаття 56 Кримінального кодексу України)	Суди	Так	Так	Ні	Ні
88. Право на звільнення від притягнення до адміністративної відповідальності у вигляді адміністративного арешту та обмеження волі (стаття 32 Кодексу України про адміністративні правопорушення та стаття 61 Кримінального кодексу України)	Суди	Так	Так	Ні	Ні
89. Право на звільнення від приводу у якості свідка (стаття 140 Кримінально процесуального кодексу України)	Суди	Так	Так	Ні	Ні
90. Право на звільнення від приводу у якості свідка та допит судом у місці його проживання (перебування) (стаття 78 Кодекс адміністративного судочинства України)	Суди	Так	Так	Так	Ні
91. Право на звільнення від приводу у якості свідка (стаття 94 Цивільного процесуального кодексу України)	Суди	Так	Так	Ні	Ні